

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Sanctis

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXX

Seruare innocentiam, & ad vitam spiritus per pœnitentiam suscitari,
vtrumq[ue] diuinæ gratiæ esse minus, Sermo II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47060)

non desinit. Possemus id multis probare exemplis, nisi prolixitatem vitare-
mus. Nec est sanè ullis opus exemplis, ubi per se quilibet potest nullo nego-
cio intelligere Dominum nostrum Iesum Christum nihil illi negare aut
potuisse aut posse, quam & ipse tanta sibi familiaritate coniunxit, & à qua se
tam voluit vehementer amari. Nihil enim tam est efficax ad impetran-
dum, quam ingens charitas. Neque verò quisquam aut potest, aut debet am-
bigere, quin sicut olim adhuc in terris beata hæc Maria Magdalena feruētis-
simo Christi flagrauit amore, ita hodie sit Seraphicis adiuncta spiritibus, &
inter illos ignitissimos lapides cælestis Hierusalem tanquam gemma præ-
clarissima niteat, ardens inextimabiliter, & mirificè resplendens, tota fer-
uens amore incomparabili, & luce micans ineffabili, totum illud cæleste
palacium mirum in modum amoris suauitate, & splendoris serenitate ex-
hilarans. Quam nos charissimi modis omnibus decet & assiduis precibus
nobis apud Deum patronam conciliare, & virtutum ac benefactorum eius
exempla imitari. Peccatricem quondam fuisse agnouimus, sed relictis vitijs
perfectè penituisse. Et nos ergo, qui sine peccatis non sumus, malè hæc-
tenus vitam deploramus, & contractas vitiorum maculas penitentiæ
lachrymis eluamus. Voluit Omnipotens Deus hanc insignem peccatricem
ad maximam suæ amicitiz prærogatiuam euehere, vt nos non desperemus
post perpetrata peccata, sed de diuinæ pietatis visceribus confisi redeamus
ad implorandam diuinam Dei misericordiam, & superioris vitæ damnata
cæcitate ac nequitia, deinceps castè, religiose & iustè viuamus. Non vincitur
Deus multitudine scelerum ubi vera & sincera agitur penitentiæ. Iam nunc
resipiscamus, & laqueis dæmonum excussis, confugiamus ad pium Patrem:
Ecce expectat nos. Sit animus rectus & candidus, qui vitia oderit, & sit de-
ditus pietati. Curramus, properemus, iam hoc ipso puncto, hoc momento
conuertamur. Nescit tarda molimina sancti Spiritus gratia. Hodie licet,
cras fortassis non dabitur oportunitas. Si ex animo cupimus redire cum
Deo in gratiam, & totos nos componimus ad illius voluntatem, nulla erit
in impetranda venia difficultas. Adiuuet infirmitatem nostram, qui pro-
pter nos infirmus fieri dignatus est Iesus Christus Dominus noster, qui cum
Patre & Spiritu sancto viuat & regnat Deus, per infinita secula seculorum,
Amen.

SERMO II. IN EADEM SOLENNITATE.

*Seruare innocentiam, & ad vitam spiritus per penitentiam
resuscitari, verumque diuina gratia esse
munus.*

Postquam conuertisti me, egi penitentiam. Hieremiæ XXXI. Hæc verba
non absurdè possunt tribui beatissimæ Magdalene penitentiam a-
genti, quasi quæ Domino Christo eius feruorem contra Pharisæum
laudanti respondendo, laudem declinauerit, dicens: Postquam conuer-
tisti me, egi penitentiam, ac si dicat: Antequam tu me conuertisti qualis fue-
rim, & omnis ciuitas, & hic Pharisæus nouit, modo verò postquam con-
uertisti me, egi penitentiam, hoc est, non ego laude digna sum. Tuum ag-
nosco donum tua gratia est, quod ago & quod sum. Penitentiam ago, sed
000 3. post-

Magdalena
seraphicis
creditur in-
seria choris.

Titum 2.

Ambrosius.

Lucy.

Ad quodlibet
opus bonum
quæ duo con-
currant.

postquam conuertisti me. Duo huius thematis verbis innuuntur, quæ ad beatæ Magdalenz conuersionem & pœnitentiam, imo & ad opus quodlibet bonum concurrunt, Dei gratia & humana voluntas. Quicquid boni facit homo, utique adscribitur, magis tamen gratiæ Dei, utpote origini & causæ, quam humanæ voluntati: quamuis iuxta communem legem, neque sola gratia sine hominis arbitrio, neque arbitrium hominis siue gratia bonum, quod verè sit bonum ac æterno præmio dignum, efficiat. Nam quicquid solius gratiæ est, Dei non hominis est: quicquid humanæ solius industriæ est, id præmio æternali dignum non est. Dicit igitur beata Mag-

Micrem. 31.

dalena: *Postquam conuertisti me, egi pœnitentiam.* Quisquis saluatur, ex gratia Dei saluatur, quæ prædestinat homines: hunc per innocentiam seruans, alterum per pœnitentiam liberans. Quare autem Mariam Magdalenam, non seruauerit innocentem, ut Margaretam aut aliam quamuis sanctam virginem, non est nostrum inquirere. Secretum Dei est, quod tamen lateat nos, apud Deum tamen nulla caret ratione. Porro, hoc nobis compertum est, vtranque à Deo prædestinatam: hanc per innocentiam, illam per pœnitentiam, vtranque Dei gratia salutatam. Quæ gratia in neutra vacua fuit, sed operibus bonis omnibus abundare fecit. Potuisset pius Dominus Magdalenam æque ac Margaretam innocentem præseruasse. Atque rursum potuisset benignus Dominus Margaretam (si non præseruata cecidisset) quemadmodum Magdalenam per pœnitentiam resuscitasse. Ambæ erant electæ. Diuinæ gratiæ munus est, & innocentem seruare, & ad pœnitentiam, imo ad inocentiã, peccantem resuscitare. Adeo autem bonus est Deus, ut peccata dimittat, & malè actæ vitæ reatus, errorestq; non impropere. Adeo bonus est Deus, ut pœnitentem haud minus atq; innocentem diligat. Adeo bonus est Deus, ut opera bona pœnitentis sicut innocentis (modo vtriusque alioqui par sit deuotio aut charitas) æqualiter respiciat, æqualiter coronet. Adeo bonus est Deus, ut eius, qui ex multis peccatis cõuersus est, nolit etiã iniquitatẽ recordari. Quid est non recordari? Non vlscisci. Non dico, quod nolit satisfactionem & pœnitentiæ lamenta exigere. Neq; enim Deum laudare est, ita eius statuere misericordiam, ut iustitiam prætermittamus. Misericorditer iustus est, & iustè misericors. Itaque peccata nõ vult vlscisci, nõ vult recordari, si tu vltus, si tu recordatus fueris. Audi quomodo nõ recordatur. Tantam, si post peccata ad ipsum conuersus fueris, præsto est dare tibi gratiam, quantã, si nunquam peccaueris. Tãtam mercedem operibus tuis daturus est, vel ijs, quibus peccata diluis, quibus iustitiæ ipsius satisfacis, quantam daret, si nihil haberes in te puniendum. Hoc est, opera pœnitentiæ, opera satisfactionis, & quæcumq; agis pia, quibus peccata, id est, poenã peccatorum tuorum redimis, eandẽ tibi mercedẽ, eandem gloriã comparabimus, ac si nunquam peccasses, aut nihil, pro quo satisfaciendum esset, haberes. Et quid hoc mirandum in bonitate diuina? quandoquidem & in innocens, & in pœnitente idem est ipse, qui opera bona, non sine nobis, sed per nos operatur: idem est ipse qui opera in nobis bona, quæ operatus est, nobis donat, id est, pro merito nobis computat, illaque tanquam nostra coronat.

Quam bonus
sit Deus pœ-
nitentibus.

Pœnitentiũ
peccata quo-
modo nõ re-
cordetur
Deus.

Consolatio
magna pœ-
nitentibus.

Consolatio idcirco est magna pœnitenti, meruenti fortasse, quia peccatis fuit olim multis obstrictus, ne nihil hic ad gratiã, & subinde etiam ad gloriã

gloriæ augmentum possit mereri, propterea quod multa sibi ahuc restent peccata, per satisfactionem nondum vsquequaque deleta. Siquidem vno eodemque opere meritorio, & peccata tua, hoc est, pœnam peccatorum tuorum, cui obnoxius es, diluit Deus ó pœnitens, & pro eodem, vt dixi, opere, ac si nihil satisfacere deberes, aut nullum peccatum haberes delendum, sempiterno te pœmio donat. Neque enim personarum est acceptor Deus, neque improperat, quæ dimittit peccata, neque pœnitentis minus valent opera, quam innocentis, cæteris (vt dici solet) paribus, cum in gratia Dei vterque sit & in charitate operetur: & plerunque fiat, vt pœnitens, qui nondum satisfecerit pro peccatis patrat, in maiori sit gratia, & perfectiori operetur charitate, quàm qui singularia non habet, pro quibus satisfaciatur, grauius peccata. Hæc dico ob nonnullorum pusillanimitatem, qui interdum dicunt: Ego nihil boni per Dei possum gratiam operari, quo merear, quia tot sum obrutus peccatis veteribus, vt si quæ facio bona, cuncta transeant, vixquæ sufficiant ad satisfactionem peccatorum. Humilitas quidem toleranda esset horum, qui ita sentiunt: error tamen nihilominus etiam amouendus est, & credendum opus bonum pro peccatis, si peccata inuenit, satisfacere iuxta diuinam iustitiam, & idem opus simul pœmio æterno à Deo coronari, iuxta diuinam clementiam, idquæ diuerso respectu, videlicet propter opus sibi laboriosum aut pœnale, quod operans operatur, & propter charitatem, ex qua operatur, seu ad operandum mouetur. Transeo hæc, quia amplior est materia de essentiali & accidentaliter merito aut pœmio apud Theologos: qui hic vult, potest eruditionem petere vberiore ex doctoribus super libros Sententiarum. Mihi consultissimum videtur pro peccatis suis quemuis debere Christi passionem ac merita offerre, sua opera (quamuis quæcunque possit bona, debeat vnusquisque indefinenter operari) despiciere, merito ac pœmio indigna æstimare, ad solius Dei gloriam, non vt mercenarius, sed vt filius operari bona, & ex sola Dei misericordia à Christo regnum cælorum expectare. Ad beatam Magdalenam reuertamur. Postquam conuertisti me, inquit, regi pœnitentiam. Conuersa est à vita impia ad piã, ab iniquitate ad virtutem, à via damnabili ad salutarem. Qualis ante conuersionem fuerit, Euangelista satis indicat, qui septem dæmonibus eam, id est, (vt Gregorius dicit) cunctis vitijs plenam, asserit liberatam. Publica fuit peccatrix, non meretrix quæ vnum (vt creditur) alterumve palam admiserit amatorem. Quo impudicitæ iuxta ac inuerecundiæ suæ exemplo multos scandalizabat, & lasciuis moribus ornatuquæ fastuoso, ad sui concupiscentiam non paucos illiciebat.

Cæterum vt dixi, credenda non est fuisse publica meretrix, sed publica, id est manifesta peccatrix: de cuius virginitate, id est, virum corpore corrupta fuerit nec ne, disputent alij: nobis hoc certum sit, modo neq; gloriæ, neq; eius quicquam demere sanctitati, aut in Ecclesia honori, quod peccatis olim captiua fuerit diaboli. Quæ contrito tandè sub pedibus hoste, ad amplexus recepta venerit Dei, cum nos quoq; in ea nihil minus, sed magis venerationem sanctissimam pœnitentiam, quam in nonnullis alijs iugè innocentiam, Vnde pariter liquet quam nihil gaudio, quàm nihil sanctorum deroget

Operis pœnitentialis virtus duplex quæ sit. Acto. 10.

Passio ac merita Christi quomodo pro peccatis nostris offerenda sint.

Hierem. 17.

Marc. 16. Gregorius.

T. VI
22

honoris, quod non minus in celo iam manifesta eorum prava sunt opera quibus per gratiam Dei sunt erepti, quam bona, pro quibus sunt coronati: quandoquidem etiam nos in mundo afficimur suavius quandoque ad eos sanctos, qui calcata carnis spurcicia superatisque cultis illecebris, quibus olim subdebantur captivi, ad ardentissimum Dei amorem creduntur euasisse, quam ad eos, qui semper innocentiae leguntur palmam tenuisse. Itaque B. Magdalena, quae ex seipsa diabolo se mancipauerat famulam, & eius captiuitatem (sicut piscis hamum) vnde se redimere non potuit, sponte intrauerat, Christi miseratione (quod fatetur) educta est. Illuminata respicit, poenituit, ad medicum & Saluatorem cucurrit, & totam se in sanctificationem & holocaustum obtulit. Per quae peccauerat, per quae Deum offenderat, per haec eadem & Christo seruebat. Ambulauerat frontosa post concupiscentias & delibertia sua, accessit humilis ad pedes Domini: & ne quicquam verecundiae desisset, stat retro secus pedes eius flens & tremens. Quae oculis lasciuientibus ad peccata & alios saepe illexerat, & ipsa illecta fuerat, nunc lachrymis eos affligit ad eum exuberantibus, ut pedibus Domini non modo maderaciedis, verum lauandis etiam sufficerent. Quae crinibus ad vanitatem, & diaboli seruicium se extulerat, modo in Domini ministerium illis vtens, ad pedes eius tergendos se inclinat. Ore scurrilia impudicaque euomuerat, quo nunc suavissimos Domini pedes amantissimo affectu lambit. Auribus male suauis, sed pestifera colloquia audiens, lethale animae virus hauserat, at nunc ad pedes Domini auscultans vitae antidotum pectore recedit. Nihil in ea manet ociosum, totam se reddit Domino, quae totam se Domino abstraxerat. Ita & nos fratres charissimi, qui ad poenitentiam agendam isthoc exemplo prouocamur, in poenitentia feruentes simus. Non vacemus ocio, non inutilibus colloquijs, non infructuosis operibus tempus amittamus. Pretiosa tempora sunt quibus aut ingentia lucra possumus diligentia nostra mercari, aut inertia perdere. Quicquid boni gesimus, quicquid laudabile agimus, modicum sit & vile in oculis nostris: & quam multa reprehensibilia admittamus, e regione conferamus. Deinde etiam pensemus si quae bona operamur, quam paruo seruore cuncta fiant, quam parum sincere, quam parum integre, quam multis imperfectionibus vitata, & quam multis defectibus sint inquinata. Adeo ut merito non modo de peccatis nostris, sed etiam ex bonis nostris dolorem atque lugendi materiam inueniamus: benignitate vero optimi & misericordissimi Dei pacem & consolationem. Huic attribuere, huic gratias agere, huic acceptum referre debemus, quicquid boni agimus aut habemus. Qui ex peccatis ereptus est, Domini misericordia ereptus est: & qui a peccatis seruatus est, Domini misericordia seruatus est. Igitur id Domino, non sibi acceptum referat, se vero omnium, quae vel male egit, vel male acturus fuisset, si Domini manu preseruatus non fuisset, reum atque debitorem cognoscat, ut iuxta Euangelium hodiernum multum diligit, quum multa sibi dimissa intelligit. Cui enim minus dimittitur (inquit Dominus) minus diligit. Non praeseruntur hac sententia peccatores poenitentes innocentibus. Nec ut plus pecces necessarium est, quo Deo non desit copia multum dimittendi. Hoc enim quidam putantes, quomodo inquit, multa dimittuntur paucis delinquenti? Itaque si minus

Magdalena
vix se coram
Deo in holo-
caustum ob-
tulit.
Eccle. 11.
Luca 7.

Poenitentia
feruenter in-
stendum
esse.

Ibidem.
Luca 7.

minus diligit, cui minus dimittitur: ne minus ego diligam, nunquid non necesse est, vt multa admittam peccata, quæ multa dimittantur? Vbi enim non multum peccatur, quomodo multum dimittitur? Vbi autem non multum dimittitur, etiam non multum secundum Christi (vt apparet) verba diligitur. Vt ergo plus diligam, multum dimittatur: vt multum dimittatur, plus peccetur. Nequaquam. Non illi plus dimittitur, qui plus peccauit, sed qui plus cognoscit & dolet se debitorem. Neque enim admissio, sed cognitio & contritio peccatorum causa est veniæ. Quæ quanto fuerit grandior, tanto est etiam remissio maior. Itaque tantum tibi dimittitur, quanti te cognoscis debitorem. Noli timere quia grauiora non admittisti peccata, parum cognoscere possis, modicum debeas, modicum tibi dimittatur, & modicum inde diligas, cognosce & ex animo dic te debitorem, non modo eorum quæ fecisti, verum omnium etiam malorum quæ facere potuisti: quæ ne faceres, diuina protectione prohibitus fuisti. In quæ enim peccata quæ cæteri inciderunt, non cecidisses & tu, si Deus te non præseruasset? Debes igitur Deo, & vbi cadentem à peccatis iterum te erexit, & vbi casurus eras, ne caderes, præseruauit. Vtraque tam innocens, quam penitens vita donum Dei est. Verique gratiæ est debitor, & qua dimisit peccata dans veniam, & qua dimisit peccata, præueniens ac præseruans per gratiam. Quid autem interest, an præueniat, an sequatur te gratia saluans? Nobilius certè beneficium est innocentiam semper seruata, quam restituta. Sicut medicus ille nobilius te curauit, qui cum in malam incidere debuisses ex vitio tuo valetudinem, per artem suam ille à morbo te sanum præseruauit, quam qui postquam diutino languore confectus es, sanitati restituit. Ita debes Deo non tam pro peccatis à quibus te liberauit, quam à quibus te semper liberum præseruauit. Quapropter omnium erga Deum constituere te debitorem, recognoscendo, dolendo, gratias agendo, quia reuera extra Deum omnium es debitor. Da laudem & honorem Deo, qui reuera multa tibi dimisit per gratiam iustificantem: plura tibi dimisit, idque nobilius, per gratiam præseruantem. Quæ omnia quanto clarius cognoueris, quanto magis pensaueris, quanto item quum plura tum maiora esse debita tua quæ tibi dimissa sunt, æstimaueris, siue admissa, siue quantum in te fuit, admittenda, & beneficium hoc & præseruationis & reconciliatio- nis, pluris duxeris, tanto etiam benefactorem hunc tuum, tanto Dominum Deum hunc tuum plus amabis. Cæterum suadeo innocenti ne suam innocentiam magni æstimet, neque alterius lapsum contemnat, nulli denique se præferat. Suadeo penitenti, ne penitentiam opera sua velit metiri, nec æstimare quod satisfaciat. Cognoscat se debitorem iustitiæ diuinæ, cui se imparem vt reddere possit, sentiat. Ad benefaciendum magis animo moueatur Deo placendi, quam pro peccatis satisfaciendi. Credat quidem Deum satisfactio- nem exigere, sed ad satisfaciendum se impotentem esse. Igitur Christum roget, vt ipse pro se suis meritis satisfaciat, sequens Christo in omne eius beneplacitum offerat, qui est amandus & benedicendus in secula, Amen.

Quisam plus dimittitur.

Debitore se Deo agnos- cere debet homo nõ solum pro cõ- missis peccatis, sed etiã à quibus præseruatus est.

Innocentiæ semper ser- uata benefi- cium esse no- bilius quam restituta.